

GÖTEBORGS UNIVERSITET I THOMSON REUTERS ANSEENDEMÄTNINGAR

Ansvarig utredare: Magnus MacHale-Gunnarsson

RAPPORT 2015:07

Diarienummer: V 2015/627

Augusti 2015

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Analys och utvärdering, Forsknings- och innovationskontoret
Box 100, 405 30 Göteborg

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Bakgrund	4
Undersökningen.....	4
Resultat.....	6
Antal röster	6
Geografi	8
Ämnen	11
Anställningskategori.....	14

Sammanfattning

Göteborgs universitets förhållandevis låga placering på THE- och QS-rankningarna beror till stor del på svaga resultat i de anseendeundersökningar som ingår i dessa rankningar. I denna rapport har vi undersökt resultaten i en av dessa undersökningar, den som ingår i THE-rankningen, för några utvalda lärosäten, däribland Göteborgs universitet.

Enkätundersökningen frågar efter de bästa lärosätena i världen eller inom regionen¹ inom respondentens disciplin, och frågan gäller alltså snarast vilket lärosäte som anses ha flest världsledande forskningsmiljöer. De flesta röster hamnar naturligtvis på ett fåtal toppuniversitet. I de fyra mätningar som ingår i enkäten (bästa forskningen i världen, bästa forskningen i regionen, bästa utbildningen i världen och bästa utbildningen i regionen) samlade Göteborgs universitet 2014 mellan 22 och 41 röster. Lunds och Uppsala universitet får betydligt fler röster, men det handlar fortfarande inte om mer än 80-120 röster per mätning. Så låga röstsiffror innebär naturligtvis en betydande instabilitet; THE löser förmodligen detta genom att ackumulera rösterna för flera år när rankningen skapas.

Ämnesmässigt får Göteborgs universitet en förhållandevis stor andel av sina röster inom området "Clinical, Pre-Clinical and Health". Inom det området får GU ungefär lika många röster i absoluta tal som Lunds och Uppsala universitet. Drygt 60 % av GU:s röster inom detta område läggs inom ämnet "*Dentistry, Oral Surgery & Medicine*".

Geografiskt kommer de globala forskningsrösterna på Göteborgs universitet i första hand från Västeuropa i andra hand från Nordamerika. Detta gäller även de andra undersökta lärosätena, med undantag för Karolinska institutet – de får fler röster från Nordamerika än från Västeuropa.

¹ I Göteborgs universitets fall är regionen Västeuropa.

Bakgrund

I ”[Hur hamnade vi här? En analys av Göteborgs universitets resultat i internationella rankningar](#)” undersökte vi orsakerna till Göteborgs universitets svaga placering på internationella rankingslistor relativt de lärosäten som vi oftast jämför oss med, och det visade sig att en stor del av förklaringen låg i de anseendeindikatorer som THE och QS använder. I THE:s rankning 2013, där anseendeindikatorerna har en sammanlagd vikt av 33 %, fick Lunds universitet 20 poäng för utbildningsanseende och 26 poäng för forskningsanseende, Uppsala universitet fick 26 poäng för utbildningsanseende och 23 poäng för forskningsanseende, medan Göteborgs universitet fick 8 poäng för såväl utbildnings- som forskningsanseende. I QS-rankningen, där akademiskt anseende väger 40 %, fick Lunds universitet 90 poäng för akademiskt anseende, Uppsala universitet fick 86 poäng, Stockholms universitet 79 poäng och Göteborgs universitet 54 poäng.

I början av 2015 köpte vi uppgifter från Thomson Reuters om den anseendeundersökning som ligger till grund för THE-rankningen, och föreliggande rapport försöker ge en djupare förklaring till resultaten i anseendeundersökningarna för Göteborgs universitets del.

Undersökningen

Allmänt

Den anseendeundersökning som används i THE-rankningen genomfördes 2010-2014 av Thomson Reuters. Det är en elektronisk enkätundersökning som skickades till akademiker, vilket operationaliserades som personer som publicerat artiklar i någon av de tidskrifter som ingår i Web of Science. Svarsfrekvensen är okänd, eftersom vi inte vet hur många inbjudningar som skickades ut, men i 2014 års undersökning samlades 7 993 svar in.

Röster på det egna lärosätet

I enkäten¹ anger man först vilket lärosäten man är anställd på, var man har sin doktors-examen ifrån och vilka lärosäten man har samarbetat mycket med. Eftersom denna information samlas in kan man anta att röster som läggs på ett lärosäte som man själv är knuten till antingen viktas ned i rankningen eller helt tas bort (vilket sker i QS-rankningen), men vi har inte hittat några uppgifter om detta i THE:s eller Thomson Reuters metodbeskrivningar.

Geografisk region och ämnestillhörighet

I nästa steg i enkäten anger man vilken geografisk region man har bäst kännedom om, och vilket ämne man hör till. Sedan väljer upp till 15 lärosäten som man anser producera bäst forskning i världen inom det egna ämnet:

¹ Enkäten finns i pdf-form på <http://ip-science.thomsonreuters.com/m/pdfs/GIP-ReputationSurvey.pdf>.

Please choose up to 15 institutions in <your region> that you regard as producing the best research within <your subject area>.

Detta innebär att det som undersöks är vilket lärosäte som har flest världsledande miljöer. Man kan i teorin tänka sig ett lärosäte vars samtliga forskningsmiljöer anses ligga på plats 30 i världen, och ett sådant lärosäte skall då få 0 röster i denna mätning.

Sedan får man samma fråga för hela världen, och därefter motsvarande frågor för utbildning. Det finns på det sättet fyra anseendefrågor: en för global forskning, en för regional forskning, en för global utbildning och en för regional utbildning. I THE-rankningen ges större vikt till de globala frågorna än de regionala.

De regioner som finns att välja på är Nordamerika, Mellanamerika & Karibien, Sydamerika, Nordafrika, Afrika söder om Sahara, Västra Asien (Mellanöstern), Syd- och Centralasien, Ostasien, Sydostasien, Oceanien (inklusive Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Mikronesien och Polynesien), Västeuropa, Sydeuropa och Östeuropa.

De ämnen som finns att välja mellan är någorlunda fint uppdelade – Archaeology, History, Literature, Music, osv.

Lärosätesnamn

När man anger lärosäte kan man välja bland färdiga alternativ i en lista, eller skriva in ett lärosätesnamn själv. "Sahlgrenska Academy" finns med som separat lärosäte i enkäten, men förs samman med "University of Gothenburg" i Thomson Reuters bearbetning. Av de totalt 804 röster som lades på Göteborgs universitet under de fem åren 2010-2014 var det 57 st (7 %) som lades på Sahlgrenska akademien. Inga andra lärosätesnamn kan ses i materialet.

Vår datamängd

Vi har köpt uppgifter om alla enkätsvar som innehåller minst en röst på något av följande nio lärosäten: Göteborgs universitet (GU), Uppsala universitet (UU), Lunds universitet (LU), Stockholms universitet (SU), Karolinska institutet (KI), Linköpings universitet (LiU), Chalmers (CTH), Aarhus universitet (AUC) och Universitetet i Oslo (UiO). Det är alltså samtliga röster som dessa personer har avlagt och inte bara rösterna på de nio fokuserade lärosätena.

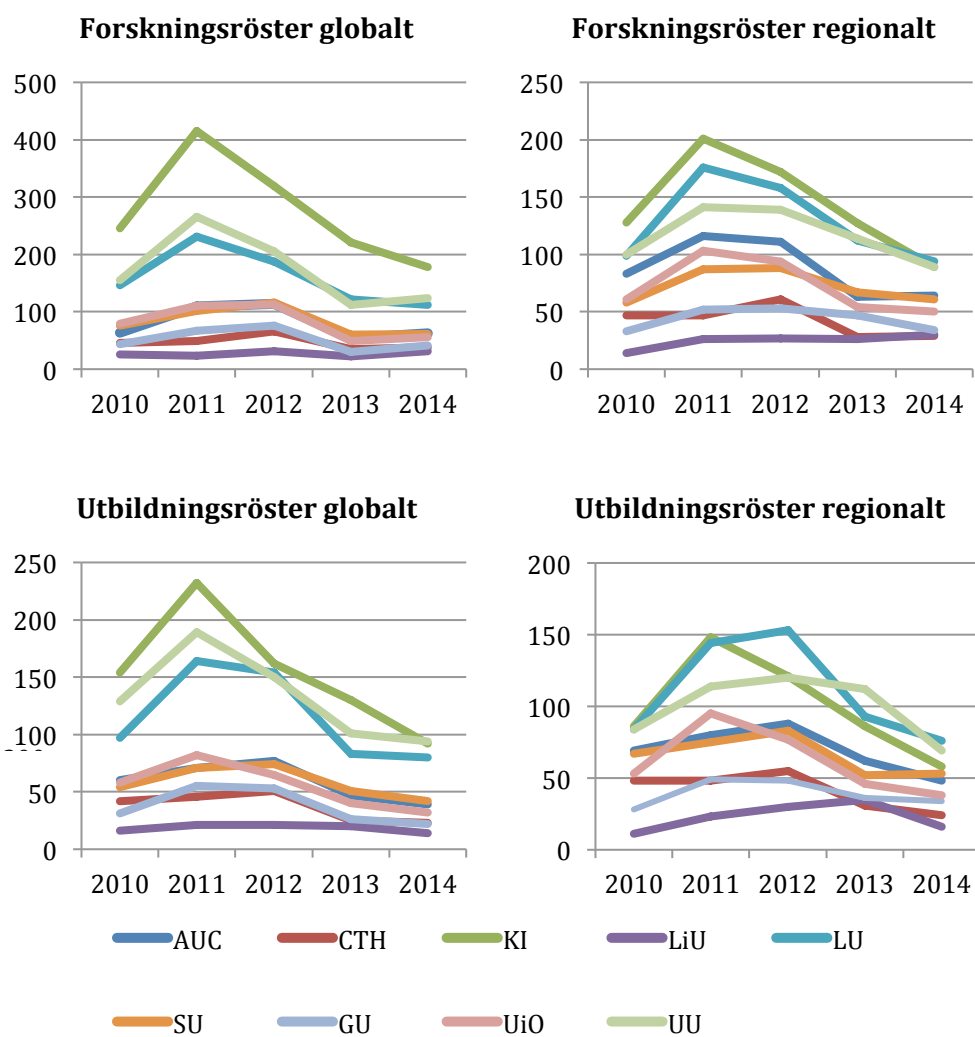
Resultat¹

Antal röster

Antalet röster per lärosäte visas i Figur 1 och

¹ This material is reproduced under a license from Thomson Reuters. You may not copy or redistribute this material in whole or in part without the prior written consent of Thomson Reuters.

Tabell 1 nedan.

Figur 1: Antal röster per lärosäte.

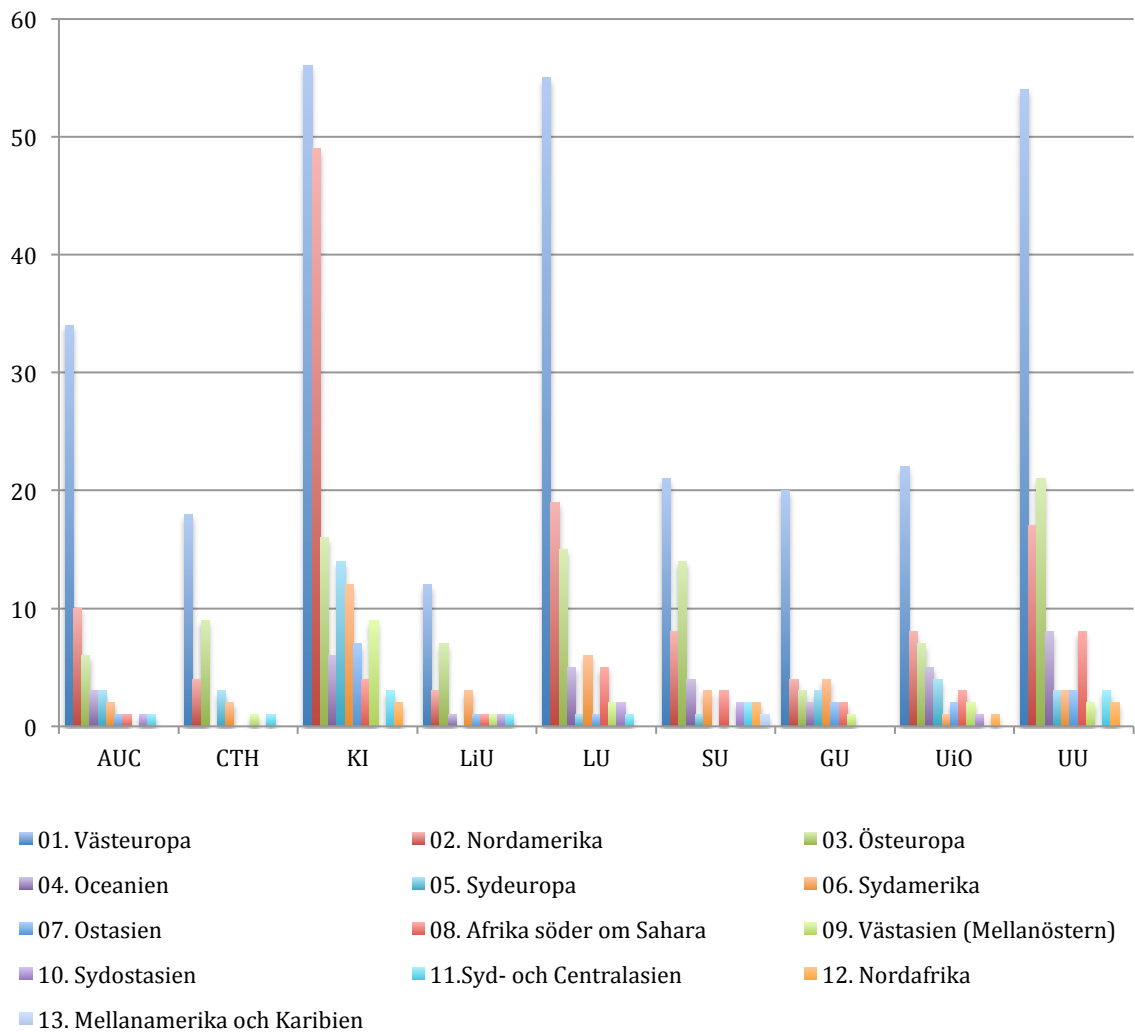
Tabell 1: Antal globala forskningsröster.

Lärosäte	2010	2011	2012	2013	2014
Karolinska Institutet	245	415	319	221	178
Uppsala universitet	155	266	205	112	124
Lunds universitet	146	231	187	122	112
Aarhus universitet	64	109	114	54	62
Stockholms universitet	76	102	116	60	61
Universitet i Oslo	79	111	113	49	56
Göteborgs universitet	44	67	77	30	42
Chalmers	46	49	66	35	38
Linköpings universitet	26	23	31	22	31

Figur 1 och Tabell 1 visar att det antal röster som avges på dessa lärosäten varje år är mycket lågt. För Göteborgs universitets del varierar det mellan 22 och 41 röster för 2014. Variationen mellan åren är också betydande: antalet globala forskningsröster på Göteborgs universitet är som mest 76 (2012) och som minst 30 (2013). Även om man ser på relativa röster är variationen betydande: Göteborgs universitet hade 2012 35 % av Karolinska institutets antal röster i den globala forskningsmätningen, och året efter 22 %. Detta avspeglar naturligtvis inte någon faktiskt förändring i lärosätenas anseende, utan är en effekt av mätningarnas bristande representativitet.

Geografi

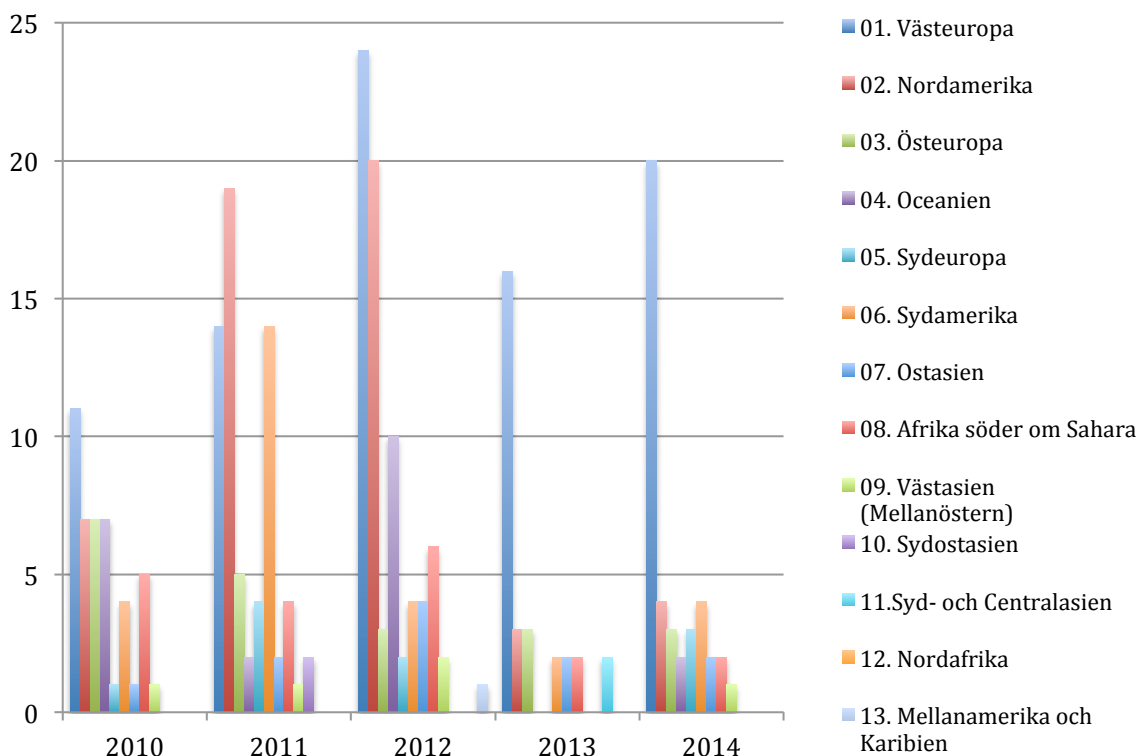
Figur 2 visar den geografiska spridningen av rösterna i den globala forskningsmätningen.

Figur 2: Antal globala forskningsröster 2014 per världsdel.

Figur 2 visar att de flesta rösterna kommer från Västeuropa, Nordamerika och Östeuropa.

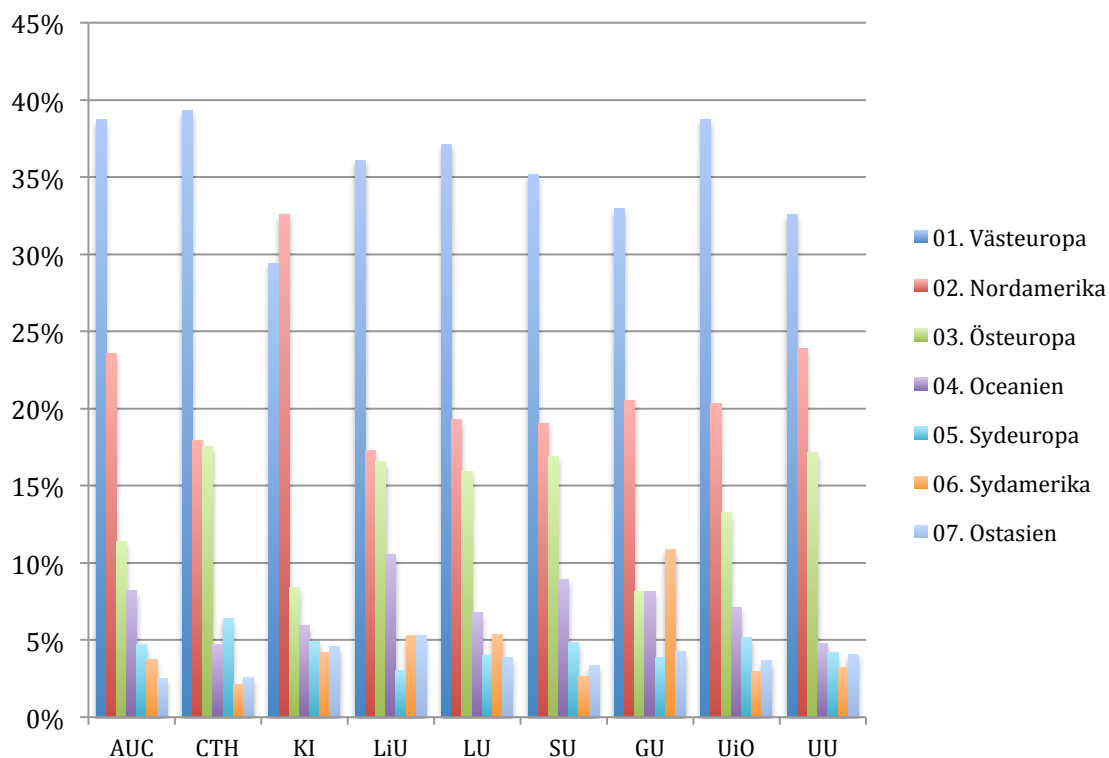
Variationen mellan åren för Göteborgs universitets del visas i Figur 3.

Figur 3: Antal globala forskningsröster per världsdel för Göteborgs universitet, 2010-2014.

Figur 3 visar hur Göteborgs universitets globala forskningsröster fördelar sig mellan regioner, under åren 2010-2014. Västeuropa är oftast den dominerande regionen, och Nordamerika har alltid en framskjuten position. I övrigt varierar rangordningen, vilket inte är så konstigt med tanke på hur låga tal det handlar om.

I Figur 4 har de globala forskningsrösterna aggregerats för alla de fem åren, för att skapa en mer stabil bild av rösternas geografiska fördelning.

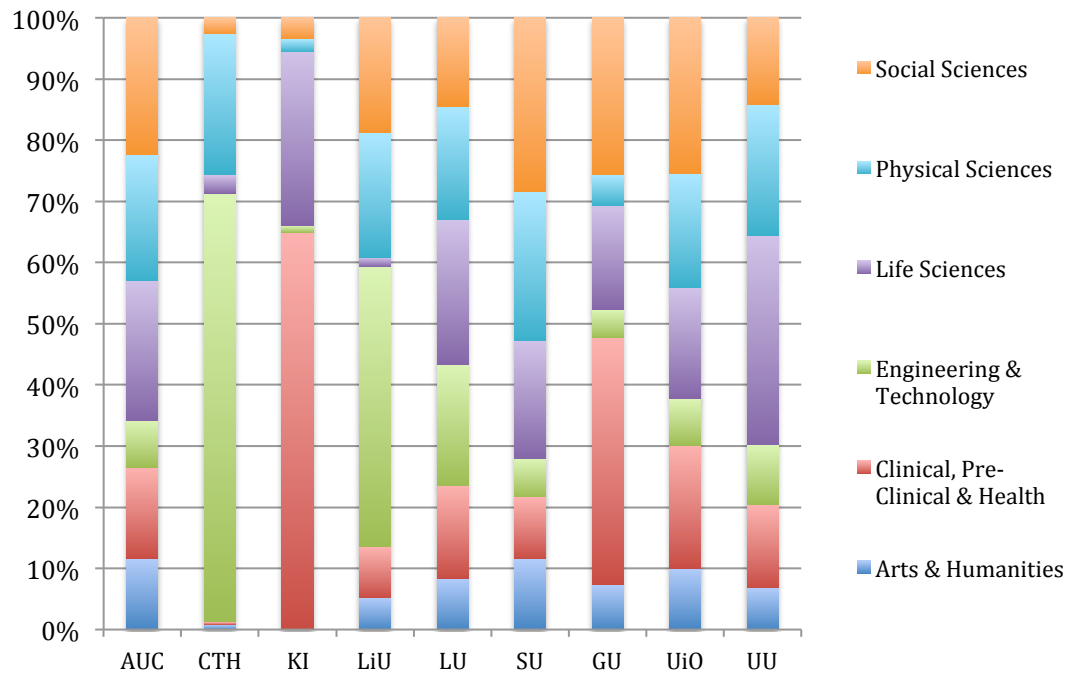

Figur 4: Andel av globala forskningsröster från de sju största regionerna, 2010-2014.

Figur 4 visar att Göteborgs universitet skiljer sig från de andra undersökta lärosätena framförallt i att förhållandevis många röster kommer från Sydamerika. Detta beror till stor del på det något avvikande året 2011 (se Figur 3). Vidare visar figuren att Karolinska institutet får en betydligt större andel av sina röster från Nordamerika än de övriga lärosätena får.

Ämnen

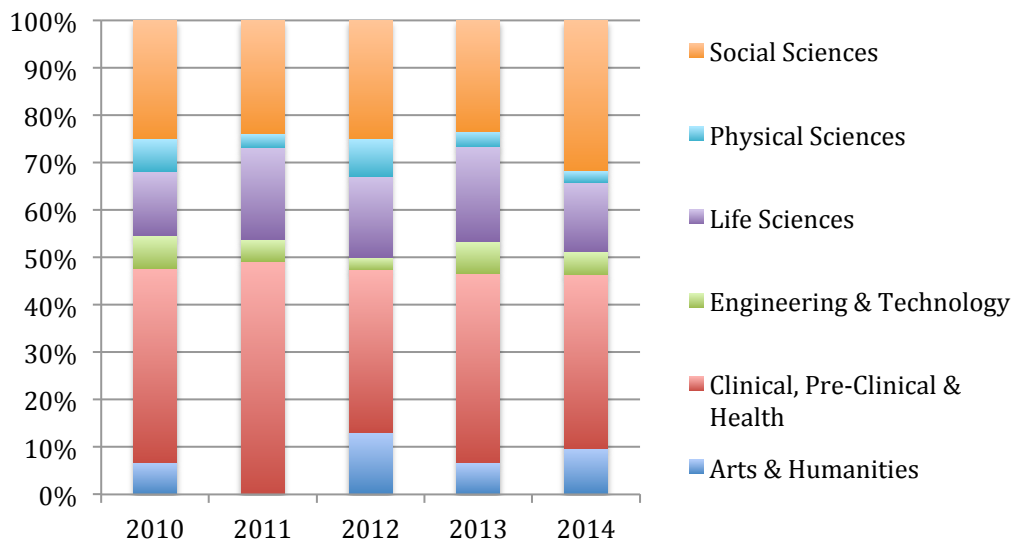
I Figur 5 visas en grov ämnesfördelning för de globala forskningsrösterna. Det gäller alltså vilket ämne respondenterna anser sig höra till, och också det ämne som lärosätena anses världsledande i. Ämnena har grupperats (av Thomson Reuters) i sex breda ämnesområden. För att få en stabilare fördelning har alla de fem undersökta åren aggregerats.

Figur 5: Ämnesområdesfördelning av globala forskningsröster 2010-2014.

Göteborgs universitet får en stor del av sina röster från ämnen inom området Clinical, Preclinical & Health. I absoluta tal får Göteborgs universitet nästan lika många röster inom detta område som Lunds och Uppsala universitet får (GU 104, LU 121 och UU 117 röster).

Variationen i ämnesområdesfördelningen för Göteborgs universitet visas i Figur 6.

Figur 6: Ämnesfördelning av globala forskningsröster för Göteborgs universitet.

Figur 6 visar att ämnesområdesfördelningen är någorlunda stabil över åren.

Om man går ner till enskilda ämnen kan man få en något bättre förståelse för var rösterna kommer ifrån.

Tabell 2: Antalet globala forskningsröster för Göteborgs universitet, per ämne, 2010-2014. Endast ämnen med minst 2 röster ingår.

Ämne	Antal röster
Dentistry, Oral Surgery & Medicine	42
Education & Educational Research	27
Dentistry & Oral Surgery	13
Biology, Biochemistry and Biotechnology	9
Political Science	8
Ecology, Evolution & Environment	7
Obstetrics & Gynecology	5
Sociology	5
Economics	4
Microbiology	4
Agriculture, Fisheries & Food	3
Communication	3
Nursing	3
Analytical Chemistry	2
Anthropology	2
Archaeology	2
Chemistry	2
Evolutionary Biology	2
History	2
Languages, Philology and Linguistic Studies	2

Neurosciences & Neurology	2
Nutrition & Dietetics	2
Orthopedics	2
Philosophy	2
Physics	2
Physiology	2
Psychology	2
Respiratory System	2
Zoology	2

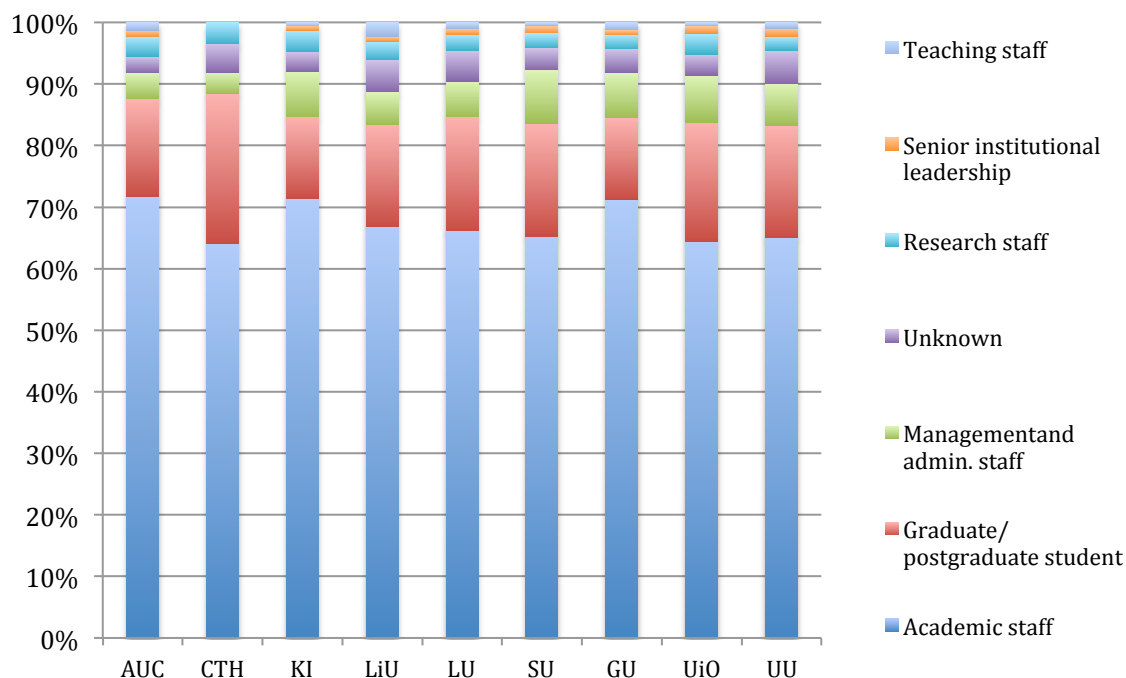
Tabell 2 visar att *Dentistry, Oral Surgery (& Medicine)*¹ är det helt dominerande ämnet för Göteborgs universitet när det gäller att locka till sig globala forskningsröster. Detta gäller för varje enskilt år när det gäller den globala forskningsmätningen, och totalt sett för de övriga tre mätningarna också. Den jämförelsevis höga andel röster för Göteborgs universitet inom området ”Clinical, Pre-Clinical & Health” som syns i Figur 5 förklaras av detta ämne – drygt 60 % av rösterna inom detta område kommer från ämnet ”*Dentistry, Oral Surgery (& Medicine)*”.

På andra plats kommer *Education & Educational Research*. Även detta gäller för varje enskilt år när det gäller den globala forskningsmätningen, och totalt sett för de övriga tre mätningarna också.

¹ Ämnet bytte namn 2013.

Anställningskategori

Figur 7 visar rösternas fördelning gällande anställningskategori.

Figur 7: Rollfördelning av globala forskningsröster, 2010-2014.

Av Figur 7 framgår att fördelningen av anställningskategori för de röstande är ungefär densamma för alla undersökta lärosäten. Om man undantar den dominerande kategorin "Academic staff" blir skillnaderna större, men de absoluta talen blir då också mycket små, vilket omöjliggör stabila slutsatser.